

Bir selden sonra: küf ve sağlığınız

Toplum bilgileri

Küf, bitki ve hayvanlarda yaşayan bir tür mantardır. Küf en iyi şekilde nemli ve kötü havalandırılan yerlerde büyür; sporlar oluşturarak çoğalır. Havada uçan küf sporları evlerin içindeki nemli yerlere konduğunda büyüüp yayılmaya başlayabilir.

Evin içindeki tüm küfleri yok etmek için kullanışlı bir yol yoktur; en iyi yaklaşım rutubetin kaynağını denetlemektir.

Küfün görünümü nasıldır?

Küf her zaman kolayca tanınmaz. Çoğu zaman 'tüy' gibi veya leke, kara is veya renk bozulması gibi görünür. En yaygın küfler siyah, yeşil veya beyazdır. Ancak küf, gri ile portakal rengi, kahverengi arasında değişen birçok renkte olabilir.

Küf insanları nasıl etkiler?

Küf, burun tıkanıklığını, hapşırma, öksürmeyi, hırıltılı solunumu, nefes yolu iltihaplarını tetikleyebilir ve astım ile alerjik rahatsızlıkları kötüleştirir. Zayıf bağışıklık sistemi, alerjileri veya akciğer hastalıkları olan kişiler daha duyarlıdır.

Küf gelişimini denetlemek

Genellikle en iyisi, küf, görür görmez veya kokusunu alır almaz yok etmektir çünkü büyüdüğü yüzeylere hasar verir. Ne kadar büyürse hasarı o kadar artar.

Küf ortaya çıktığında, yapılacak ilk iş nemin nereden geldiğini saptamaktır. Evin küfün büyümesine yatkın yerleri şunları içerir:

- yoğunlaşma veya yüksek rutubet ve sızıntılı borular nedeniyle mutfaklar, banyolar ve çamaşırhaneler
- kısıtlı havalandırma nedeniyle dolaplar ve köşeler
- sıcak ev içi havasına ve soğuk ev dışı havasına maruz olan duvarlar ve pencereler
- yetersiz yalıtım ve veya yağmur sızdıran çatı nedeniyle duvarlar ve tavanlar.

Küfün üremesini önlemek için sıcaklık, yalıtım ve havalandırma kullanın. En kolay yol, kapıları ve pencereleri açmaktır. Mevcut olan yerlerde aspiratörler kullanın.

Rutubet sorunları

Rutubet, tuğla veya taş duvardan yükselen yer nemidir. Kötü alt döşeme havalandırması ve veya alt döşemedeki nem, sorunu daha kötü hale getirir.

Rutubet, duvara yeni bir rutubet yalıtım tabakası veya su geçirmez engel yerleştirilerek çözümlenebilir. Evinizin temelindeki nem kaçış deliklerinin ve havalandırma deliklerinin açık olduğundan emin olun. Deneyimli bir bina danışmanı, sorunu çözmek için başka yollar da önerebilir.

Atabileceğiniz adımlar

- Sızıntılı su tesisatını ve diğer bina bozukluklarını tamir edin.
- Duş alırken, yemek pişirirken veya bulaşık makinesini kullanırken banyoda ve mutfakta aspiratörü kullanın veya pencereleri açın.
- Çamaşır kurutucuları dışarıya doğru havalandırın.
- 'HEPA filtresi'¹ kullanarak elektrik süpürgesi ile temizlik yapın.
- Küfü, ortaya çıkar çıkmaz temizleyin.

Nasıl temizlik yapıp ve küfü çıkaracağınızla ilgili olarak www.health.vic.au Health internet sitesindeki *Evden küfü çıkarmak (Removing mould at home)* bilgilendirme belgesine bakın.

Küflü bir kiralık evde oturuyorum. Yardım için nereye gidebilirim?

Küfe, kolayca çözümlenemeyecek bir yapı hatası neden olabilir. Ev sahibi, oluklarda veya diğer tesisattaki hataların neden olduğu küfe çare bulmalıdır, ama kiracı, kış aylarında küf sorunundan kaçınmak için her yerde yeterli havalandırma sağlayarak yardımcı olmalıdır.

Kiracılar daha fazla tavsiye için (03) 9416 2577'den Tenants Union of Victoria ile ilişkiye geçebilir.

Evimde küf olup olmadığını test etmeli miyim?

Küf genellikle görülebilir, o nedenle evde onun için bir test yaptırmak genellikle gerekli değildir. Küf kirliliğinden kuşkulaniyorsanız ve sorunun kaynağını bulamıyorsanız, (oyuklarda ve tavanda saklanıyor olabilir) veya küfün olmaması için önlemler almış olmanıza karşın hala sorunlar yaşıyorsanız, mesleki bir hijyenist veya çevresel sağlık ve güvenlik profesyoneli görevlendirebilirsiniz. Bu profesyoneller, ücret karşılığında bir uzman küf testi veya danışmanlık hizmetleri sağlayabilir.

Selden sonra küfün gelişimi

Sel, aşırı nem ve havuz haline gelmiş su, evinizde, siz ve aileniz için bir sağlık riski olabilecek küfün gelişimine katkıda bulunabilir. Evinize dönerken, görülebilir küflere veya küf kokusuna dikkat edin. Yüksek küf düzeyleri, ev iki günden fazla sel altında kalmışsa büyük bir olasılık taşır.

Küfün gelişimini önleyecek anahtar, evi mümkün olan en kısa zamanda (48 saat içinde) temizleyip kurutmaktır. Temizliğinizi planlamadan önce, herkesin rutubette, potansiyel olarak nemli koşullarda çalışmasının uygun olmadığını unutmayın.

Şu kişiler, sel sonrası temizlik veya onarım sırasında orada bulunmaktan kaçınmalıdır:

- çocuklar (12 yaşından küçükler, özellikle bebekler)
- gebe kadınlar
- 65 yaşından büyükler
- Bağışıklık sistemleri zayıf, alerjili, ciddi astımlı veya akciğer hastalığı olan kişiler.

Şunlar gerçekleştiğinde evinizin küfle kirlendiğini varsayın:

- iki günden uzun süre sel altında kalmışsa
- gözle görülebilir küf gelişimi yaygınsa (selden öncekinden çoksa)
- gözle görülebilir su hasarı varsa veya küf kokusu güçlüyse.

Kirlilik ne kadar yaygınsa, temizlik sürecinde kişisel olarak maruz kalma riski o kadar fazladır. Etkilenmiş alan büyükse, profesyonel temizlikçi kullanmayı göz önüne alın.

¹ HEPA (yüksek verimli zerrecikler için hava) filtresi, diğer elektrik süpürgelerinin yeniden evinizin havasına kolayca verdikleri büyük miktarda küçük zerrecikleri kapana kısıran bir filtre türüdür

Su veya küften zarar görmüş maddeleri temizlemeden veya elden çıkarmadan önce daima sigorta şirketinizden tavsiye alın.

Sel basmış bir evde kendimi korumak için neler giymeliyim?

Eşyalarınızı almak, hasarı kontrol etmek veya basit bir temizlik için kısa süreliğine evinize gidiyorsanız:

- sağlam ayakkabılar, ve lastik veya deri eldivenler giyin
- ayakkabıların su geçirmez olması ve lastik tabanları bulunması tercih edilir
- küfe karşı hassas değilseniz solunum aygıtı takmanız gerekmez.

Küfü temizlemek:

Küfü çıkarmaya karar vermişseniz iyi bir havalandırma sağlayın ve duş başlığı, lastik eldivenler, göz koruyucular, tulum, uygun ayakkabılar ve (hırdavatçılarda bulunan) P1 veya P2 yüz maskesi kullanın.

Nasıl temizlik yapıp küfü çıkaracağınızla ilgili olarak www.health.vic.au Health internet sitesindeki *Evden küfü çıkarmak (Removing mould at home)* bilgilendirme belgesine bakın.

Bir selden sonra küfü en düşük düzeye indirmek için atılacak adımlar

1. Havuz halindeki suların veya nemin tüm kaynaklarını evden çıkarın.
2. Duvar kâğıtları, alçı panelleri, halı, kilim, yatak takımı, döşek, mobilya, doldurulmuş oyuncaklar, giysiler ve tamamen kurutulamayan veya temizlenemeyen diğer maddeler dâhil selden hasar görmüş maddeler.
3. Küflü tüm gözenekli (yumuşak veya emici) malzemeler.
4. Hasarlı veya atılacak maddeleri geçici olarak evin dışında, bir kulübe, garaj gibi güvenli, temiz ve kuru bir yerde, sigorta talebi işleme konulana kadar depolayın.
5. Evin içindeki, döşemeler, duvarlar, mutfak, banyo ve çamaşırhanedeki etkilenmiş tüm yüzeyleri temizleyin ve arındırın.
6. Evin, havalandırılarak veya etkin kurutma ile kurumasına izin verin (örneğin pervaneler veya nem gidericilerle).

Bir selden sonra evi kurutmak

Bir selden sonra evinize döndüğünüzde evi havalandırmak için kapıları ve pencereleri açın. Güvenilir elektrik geri geldiğinde, evi kurutmak için pervaneleri ve nem gidericileri kullanın.

Sel sularından hasar görmemişlerse veya kirletilmemişlerse, havalandırma veya merkezi ısıtma kullanılabilir. Kirden kuşkulıyorsanız, bu sistemleri, yetkili birisi tarafından temizlenip kontrol edilene kadar kullanmayın.

Daha fazla bilgi için

- Siz veya evinizdeki herhangi bir kişi kendisini iyi hissetmezse, yerel doktorunuzdan tıbbi tavsiye alın.
- Daha fazla bilgi ve yardım için, belediyenizin çevre sağlığı bölümü ile ilişkiye geçin.